

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Narodna: Zedinjena država (Ivan Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 na tri mesece, in na inozemstvo \$8.00.

Naslov na vas, kar ima stik s tem:

"PROSVETA"

3687-69 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

Datum v oklepaju n. pr. (Maja 31-24) poleg vsakega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevnom potekla naročnina. Poslovite jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

SOCIJALNA ZAKONODAJA IMA TRNJEVO POT.

Država New York je sprejela postavu, ki prepoveduje ženam delati v restavracijah v mestih prvega in drugega razreda po desetih zvečer do šestih jutraj. Postava je mala reforma, ki ima namen varovati delavke pred izkoriščanjem profitalačnih restavraterev. Restavratereji so kmalu odkrili, da se bo znižal njih profit, ako postava postane pravomočna. Ako najamejo moške delavne moči, jih morajo plačati dražje kot ženske. In tako se je našel v Buffalu restavratere Joseph Radico, ki je vložil ugovor proti postavi na sodišču, da je postava protustavna.

Veliki dnevniki imajo na piki posebno tujezemce. Radico je najbrž prišel iz solnčnate Italije v Združene države. Noben velikih dnevnikov ni ganil in povedal, da je Italijan Radico proti stalni ameriški življenjski meri in moralnim nazorom, ki je vložil tožbo. Ampak molčali so. Radico spada med tiste interese, katere imenujejo ameriški časniki pri privatne bizniške interese. Pred temi privatnimi bizniškimi interesi imajo pa veliki dnevniki tako veliko spoštovanje, da ne udarijo nikdar po njih, če tudi zaslužijo in akoravno izjavljajo ponosno, da si ne dajo od nikogar zapovedati, kako naj urejujejo svoje liste. Ti privatni bizniški interesi zakladajo velike dnevnike z dobro plačanimi oglašilci, delavci in delavke jih ne morejo.

Ampak stvar kljub temu ni šla po želji restavraterskih interesov. Sodnik Sutherland je odločil, da je postava ustavna.

To je ena primera izmed sto, kako se mora delavstvo bojevati za vsak kosček socijalne zakonodaje. Najprvo mora delati in se bojevati, da je postava sprejeta v zakonodajni zbornici, nakar mora nadaljevati včas boj do najvišje sodnijske instance, da zmaga pravica. Ampak že ta primera zadostuje, da delavstvo zmaguje, ako je organizirano.

Ako bi delavstvo ne bilo organizirano, kdo naj bi ugovarjal restavraterevemu advokatu na sodišču? Ni hče, ker bi ne bilo sredstev, da se najame dober odvetnik.

Privatni bizniški interesi včas vržejo sporno jabolko med delavce. V svojih listih pravijo: "Delavci, zakaj plačujete prispevke. Ali mar zato

Delavsko novice.

(Federated Press.)

Pullman Co. ne more dobiti delavcev.

Chicago. — Naraščajoč število so-
ljudnosti med ameriškimi delavci
je vsakakor vzrok, da Pullman
Co. ne more dobiti dovolj stavko-
kazov za svojo tovarno jeklenega
ogrodja blizu Chicago, dasi jih
še dve teden pod različni sle-
parskimi pretvezami. V tovarni je
zastavalo okrog 600 delavcev, ki
jim je družba živala mezda in s
tem prekršila pogodbo. Stavka je
stodstotna. Družba se je obrnila
na razne agenture v Illinoisu, in
dani, Iowi in Michiganu in dala
oglasje v mnoge liste za stavko-
kaze, ki so izurjeni pri tem delu,
previdno pa je zamočala resnico,
da je štrajk v tovarni. Oglasilo se
je precej delavcev, ali čim so vi-
deli, kako stoji stvar, so obrnili
hrtov. Po dveh tednih ima
Pullman Co. kakih 50 do 60 de-
jav in amaterjev v tovarni, ki
ni ne delajo, temveč paradirajo
gljutra in zvečer iz tovarne. Stav-
karji so prepričani, da morajo
zmagati.

Konvencija krojaške unije.

Boston. — Tu se vrši redna
konvencija unije International
Ladies' Garment Workers' Union.
Glavna vprašanja na dnevnem re-
du so: izključevanje članov, ki so
obenem člani Trade Union Educa-
tional lige, neodvisna delavska
stranka ali zveza s Konferenco za
progressivno politično akcijo, uni-
jska znanja, politični jetniki,
akcija proti sodnim prepovedim,
Kuklusklan, fašizem in revizija
pravil unije.

PES REŠIL ŽIVLJENJE SVO-
JEMU GOSPODARJU.

Waukegan, Ill. — Zvestoba bul-
doga Spota je najbrž rešila živ-
ljenje 65 let staremu Johnu Mc-
Elroyju, ki je dobro poznan v
Waukeganu. Pes je iz predmestja
naredil dolgo pot do mestne po-
licijske postaje, ko je zadel nje-
govega gospodarja mrtvoud ter
ga vrge na tla.

Ko se je njegov gospodar zgru-
dil na obeznost pešpot, je pri-
de la zvesta žival lajati na ves glas.
Ali ker ni privabilo lajanje niko-
gar na pomoč, jo je pes poodil
naravnost na policijsko postajo.
Tam je lajal ter se zaganjal v ti-
sto smer, kjer je ležal njegov go-
spodar. In tako mu je uspelo pri-
praviti enega policaja k temu, da
je odhitel McElroyju na pomoč.

STRELA UBIJA DEČKA.

Chicago, Ill. — Štiri ure so po-
čakali z vsemi možnimi zdravni-
škimi pripomočki oživiti desetlet-
nega dečka Josepha M. Pratta iz
La Granga, ko je strela udarila
vanj. Vsa znana sredstva so bila
uporabljena, ali vse zaman. Fan-
tek se ni več prebudil iz smrtno-
ga spanja.

V dečka je tresčilo, ko se je
igral z žogo. Pobrli so ga kot po-
polnoma mrtvega ter odnesli k
bližnjemu pogrebniku.
Ko je bil fantkov oče obveščen
o nesreči, je pozval celo vrsto
zdravnikov na pomoč, ker je mi-
slil, da se bo dalo fantka z zdrav-
niškimi pripomočki obuditi k živ-
ljenju. Velika množica radoved-
nega ljudstva se je nabrala okoli
